

36/86 Tarık Suresi

1. “Tarık” kelimesi, geceleyin doğan yıldız, gece ansızın kapıyı çalan yolcu anlamındadır. 2 ve 3. ayetler yemin edilenin yıldız olduğunu bildirmektedir. Fakat hangi yıldız olduğu konusunda somut bir bilgi verilmemektedir. Bazı tefsirciler onun Zühal, Süreyya veya Kutup yıldızı olabileceği üzerinde durmuş olsa da cins ismi olarak bütün yıldızların kastedilmiş olabileceği görüşü ağırlık kazanmaktadır. Tarihî bilgilere göre sure, yıldız kaymasına anlam veremeyenlerin soruları üzerine gelmiştir (Firuzabadî, *Tenvir*; Maverdî, *en-Nüket*; *İbn Atıye, el-Muharrer*). Ayrıca yıldız metaforu, Necm suresinin ilk ayetlerinde işaret edildiği gibi ilahî vahyin geliş serüveninin mecazî bir tasviri de olabilir (Hamdi Yazır, *Hak Dini*). Burada yıldızla yemin edilmesi, evrendeki her şeyin Allah’ın kontrol ve koruması altında olduğuna işaret etmek ve dolayısıyla insanın Allah’ın kontrol ve koruması altında olduğuna dikkat çekmek içindir (4. ayet).

2. Müşriklerin anlamakta zorlandıkları ilahî koruma ve denetime işaret edildiği sezilmektedir (Hamdi Yazır, *Hak Dini*). Olağanüstü olayları cinlerle, şeytanlarla ilişkilendiren ve hissettikleri korkular karşısında uydurma ilahlara sığınan müşriklere Allah’ın koruması hatırlatılmaktadır (15/Hicr 17; 67/Mülk 5). Çünkü ilk ayetteki yeminin cevabı bu ayettir ve insanın korunmuş olmasından söz etmektedir. Gizli güçlerden, uğursuz saydıkları olay ve olgulardan korkan, gök cisimlerinden ve cinlerden yardım bekleyen müşrik bir topluma karşı açıklama yapılmaktadır (Maverdî, *en-Nüket*; Sa’lebî, *el-Kesf*).

3. “Atılan su” ifadesiyle babanın erlik suyu, “bel ile kaburga kemiği arasından” ifadesiyle de annenin karın boşluğu rahim kastedilmiş olmalıdır. Tefsircilerin önemli bir kısmı babanın sulbü ile annenin kaburga kemiklerinin kastedilmiş olabileceği üzerinde durmaktadır (Zemahşerî, *Keşşaf*; Ebussuûd, *İrşad*). 6. ayette babanın erlik suyundan bahsedildiğine göre 7. ayette anne rahminin kastedilmesi kuvvetli bir ihtimaldir. Çünkü 7. ayeti, gramatik açıdan 6. ayetin hâli kabul edenler karın boşluğundan çıkan erkeğin erlik suyu kabul etmişlerdir ki bu kabul edilebilir bir görüş değildir (Razî, *Mefatihul-Gayb*). Çünkü erkeğin erlik suyu karın boşluğunda değil, testislerde üretilmektedir (Hamdi Yazır, *Hak Dini*). Bu durumda 7. ayet, 6. ayetin hâli değil, 5. ayete dönük bir açıklama olabilir (bkz. 90/Beled 4).

4. Sırlardan kasıt dünyada görmek mümkün olmayan gaybî ahiret olgusu ve olaylarıdır. Devamındaki ayetlere bakılırsa Kur’an bu sırlarla dolu kıyametin, hüküm gününün haberi ya da sözüdür. Bu vadin gerçekleşmesi, somut olarak görülmesidir (Maverdî, *en-Nüket*; ayrıca bkz. 77/Murselat 13, 14, 8; 37/Saffat 21; 44/Duhan 40. ayetler). O gün müşriklerin yardımcı ilahları yok olur.

5. Bu ayetlerde anlatılan gökten yağmurun yağması ve yerden bitkinin çıkması olayı ile 5-8. ayetlerde anlatılan erkeğin menisinin anne rahminde ovumla birleşerek çocuğu meydana getirmesi arasında birebir benzerlik vardır. Bitkinin bitmesi ile çocuğun doğumu, toprak olan insanın diriltilip tekrar çıkarılmasına delil getirilmektedir (Maverdî, *en-Nüket*).